

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-189/2004/25.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **HVB Bank Hungary Rt.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen összefonódás engedélyezése iránti kérelem elmulasztása miatt indult eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács az eljárást megszünteti.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel kérheti az eljárás alá vont vállalkozás.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás megindítása

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal tudomására jutott, hogy a HVB Bank Hungary Rt. (a továbbiakban: HVB Bank):
 - 2003. február 24-én kötött szerződéssel átvette az IC Bank Rt. szombathelyi fiókjának betétállományát;
 - 2004. szeptember 6-án kötött szerződéssel átvette az AEGON Magyarország Értékpapír Rt. (a továbbiakban: Aegon Rt.) 409 ügyfelét; továbbá

- 2004. október 12-én szerződést kötött a Korona Faktor Pénzügyi Szolgáltató Rt. részvényei 98,7 százalékának megvásárlására.

2) A Gazdasági Versenyhivatal 2004. december 13-án a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. § (3) bekezdése alapján eljárást indított annak vizsgálatára, hogy a HVB Bank elmulasztott-e az 1) pont szerinti tranzakciókhoz – mint vállalkozások összefonódásához – engedélyt kérni.

II.

A tényállás

3) Az IC Bank Rt. 2002. évi mérlegfőösszegének a szombathelyi fiók betétállományához (a továbbiakban: betétállomány) kapcsolódó része 234 millió forint volt.

4) Az Aegon Rt. befektetési szolgáltatási tevékenysége 2003. évi bevételének a HVB Bank által átvett 409 ügyfélre (a továbbiakban: ügyfélállomány) jutó része 60 millió forint volt.

5) A Korona Rt. 2003. évi mérlegfőösszege 4305 millió forint volt, továbbá 2003. évben az alábbi bevételeket érte el:

– Kamatok és kamatjellegű bevételek:	222 millió forint
– Bevételek értékpapírokból:	–
– Jutalék- és díjbevételek:	4 millió forint
– Pénzügyi műveletek nettó eredménye:	–
– Egyéb bevételek üzleti tevékenységből:	<u>1 millió forint</u>
Összesen:	227 millió forint

6) A HVB Bank 2001. február 24-ét követően az 1) pont szerinti tranzakciókon kívül nem valósított meg összefonódást.

III.

A HVB Bank álláspontja

- 7) A HVB Bank nem vitatta, hogy az 1) pont szerinti tranzakciók összefonódásnak minősülnek. Álláspontja szerint azonban a megszerzett egyes vállalkozásrészek és vállalkozás előző évi nettó árbevétele (illetve a Tpvt. 24. § (2) bekezdése alapján ahelyett figyelembeveendő mutató) külön-külön és együttesen sem érte el az ötszázmillió forintot, ezért azokhoz a Tpvt. 24. § (1) bekezdése alapján nem volt szükség a Gazdasági Versenyhivatal engedélyére.
- 8) Hivatkozott arra, hogy a Korona Rt. – mint pénzügyi vállalkozás esetében nettó árbevételeként az 5) pontban részletezett bevételeknek a fizetett kamatokkal és jutalékokkal csökkentett értéket kell figyelembe venni. Vitatta ugyanis azt az eddigi versenyfelügyeleti gyakorlatot, amely a pénzügyi vállalkozások esetében a hitelintézetekkel azonosan a mérlegfőösszeg tíz százalékát vette figyelembe.

IV.

Jogi értékelés

- 9) Az IC Bank Rt. betétállománya és az Aegon Rt. ügyfélállománya a Tpvt. 23. § (5) bekezdése alapján vállalkozásrésznek minősül, ezért azok HVB Bank általi átvétele a Tpvt. 23. § (1) bekezdés a) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 10) A részvények 98,7 százalékának megvásárlásával a HVB Bank a Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja alapján irányítást szerez a Korona Rt. felett, ami a Tpvt. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódásának minősül.

A küszöbértékek

- 11) A Tpvt. 24. § szerint:

- (1) A vállalkozások összefonódásához a Gazdasági Versenyhivaltól engedélyt kell kérni, ha az érintett vállalkozások (26. §) előző üzleti évben elért együttes nettó árbevétele a tízmilliárd forintot meghaladja és
 - a) a vállalkozásrész, a beolvadó, az irányítás alá kerülő, összeolvadás esetén az abban közvetlen résztvevő [26. § (2) bekezdés] legalább két vállalkozás – a vállalkozáshoz kapcsolódó közvetett résztvevőkével [26. § (3) bekezdés] együttes – előző évi nettó árbevétele ötszázmillió forint felett van, vagy
 - b) a vállalkozásrésznek, a beolvadó, az irányítás alá kerülő vállalkozásnak, illetve az összeolvadás ötszázmillió forint alatti nettó árbevétellel rendelkező közvetlen résztvevőinek az a) pont szerint számított nettó árbevételével együtt a befogadó-, az irányítást megszerző-, illetve az összeolvadásban résztvevő ötszázmillió forint feletti előző évi nettó árbevétellel rendelkező vállalkozás és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők [26. § (3) bekezdés] az összefonódást megelőző két éven belül összesen ötszázmillió forintot meghaladó előző évi nettó árbevétellel rendelkező vállalkozással összefonódást valósítottak meg.
 - (2) A hitelintézetek összefonódásánál a nettó árbevétel helyett a hitelintézet mérlegfőösszegének tíz százalékát kell figyelembe venni. A biztosítói intézetek összefonódásánál a nettó árbevétel helyett a megszolgált díjak értékét kell figyelembe venni. A befektetési szolgáltatók összefonódásánál a befektetési szolgáltatási tevékenység bevételeit, a pénztárak összefonódásánál a tagdíjbevételeket kell figyelembe venni.
- 12) Az IC Bank Rt. betétállományhoz kapcsolódó 2002. évi mérlegfőösszegének tíz százaléka 23 millió forint volt, vagyis nem érte el a Tptv. 24. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ötszázmillió forintos küszöbértéket. Ezért a betétállomány megszerzéséhez – figyelembevéve azt is, hogy a megszerzését megelőző két éves időszakban a HVB Bank nem valósított meg összefonódást – nem szükséges a Gazdasági Versenyhivatal engedélye.
 - 13) Az Aegon Rt. befektetési szolgáltatási tevékenysége 2003. évi bevételeinek az ügyfélállományra jutó része önmagában (60 millió forint), és a HVB Bank által az

ügyfélállomány megszerzését megelőző két éven belül megvalósított összefonódással (IC Bank Rt. betétállomány megszerzése) együtt (60+23=83 millió forint) sem haladta meg az ötszázmillió forintot, ezért az ügyfélállomány megszerzéséhez nem szükséges a Gazdasági Versenyhivatal engedélye.

- 14) A Korona Rt-re vonatkozó számviteli előírások¹ nem tartalmazzak szabályt a nettó árbevétel meghatározására, és – szemben a hitelintézetekkel, a biztosítóintézetekkel, a befektetési szolgáltatókkal és a pénztárakkal – a Tpvt. sem tartalmaz rendelkezést más mérőszám figyelembevételére.
- 15) Az előzőekre tekintettel a Versenytanács azt a gyakorlatot alakította ki, hogy a pénzügyi vállalkozások esetében – figyelemmel arra, hogy éves beszámolójuk tartalma megegyezik a hitelintézetekével – nettó árbevétel helyett a Tpvt. 24. § (2) bekezdése alapján hitelintézetek esetében alkalmazandó mutatót (mérlegfőösszeg tíz százaléka) vette figyelembe (Vj–6/2003., Vj–133/2004., Vj–146/2004.).
- 16) A Versenytanács ugyanakkor osztotta a HVB Bank azon megközelítését, hogy a nettó árbevétel helyett – tartalmi szempontból – helyesebb az 5) pont szerinti bevételek összegének figyelembevétele (nem ért egyet ugyanakkor a Versenytanács a fizetett kamatok és jutalékok csökkentő tételként történő figyelembevételével). Mindezt alátámasztja az is, hogy a vállalkozások összefonódásának ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK rendelet 5. cikk (3) bekezdés a) pontja is az 5) pont szerinti bevételek összegét tekinti a pénzügyi vállalkozások esetében a nettó árbevétel helyett figyelembeveendőnek. Ezt a Versenytanács annak ellenére fontos körülményként értékelte, hogy az említett EK rendelet a jelen ügyben értelemszerűen nem alkalmazható.
- 17) Az előzőekre tekintettel a Versenytanács eddigi gyakorlatát akként módosítja, hogy pénzügyi vállalkozások esetében az 5) pont szerinti bevételek összege és a mérlegfőösszeg tíz százaléka közül a kisebb értéket kell figyelembe venni a nettó árbevétel helyett.

¹ 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól.

- 18) A Versenytanács az előzőek szerinti döntésénél messzemenőkéig figyelembe vette a jogbiztonságot, amely megköveteli, hogy a vállalkozások számára egyértelmű szabályok jelenítsék meg az engedélykérési kötelezettség feltételeit. A pénzügyi vállalkozások tekintetében a Tpv. 24. § nem vitathatóan nem tartalmaz rendelkezést, és az előzőek szerinti mindkét megközelítés levezethető a törvényből. Ezért a Versenytanács álláspontja szerint nem érheti hátrány a vállalkozást abból adódóan, hogy az egyik, vagy a másik módszerrel határozza meg a nettó árbevétel helyett figyelembe vett összeget. Mindezek rögzítése mellett a Versenytanács szükségesnek tartja a kérdés mielőbbi törvényi rendezését.
- 19) A Korona Rt. 2003. évi mérlegfőösszegének tíz százaléka 431 millió forint, az 5) pont szerinti bevételek összege pedig 227 millió forint volt, vagyis a Tpv. 24. § (1) bekezdés szerinti küszöbérték számításakor az utóbbit kell figyelembe venni. A 227 millió forint önmagában és a Korona Rt. feletti irányítás megszerzését megelőző két évben a HVB Bank által megvalósított összefonódásokkal (IC Bank Rt. betétállományának, illetve Aegon Rt. ügyfélállományának megszerzése) együtt ($227+23+60=310$ millió forint) sem éri el az ötszázmillió forintot. Ezért a Korona Rt. feletti irányítás megszerzéséhez szintén nem szükséges a Gazdasági Versenyhivatal engedélye.

A döntés

- 20) Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tpv. 72. § (1) bekezdése alapján – jogsértés hiányában – az eljárás megszüntette.

VII.

Eljárási kérdések

- 21) A HVB Bank kérte a tárgyalás mellőzését, ezért a Versenytanács határozatát – a Tpv. 74. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

22) A HVB Bankot megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2005. április 5..